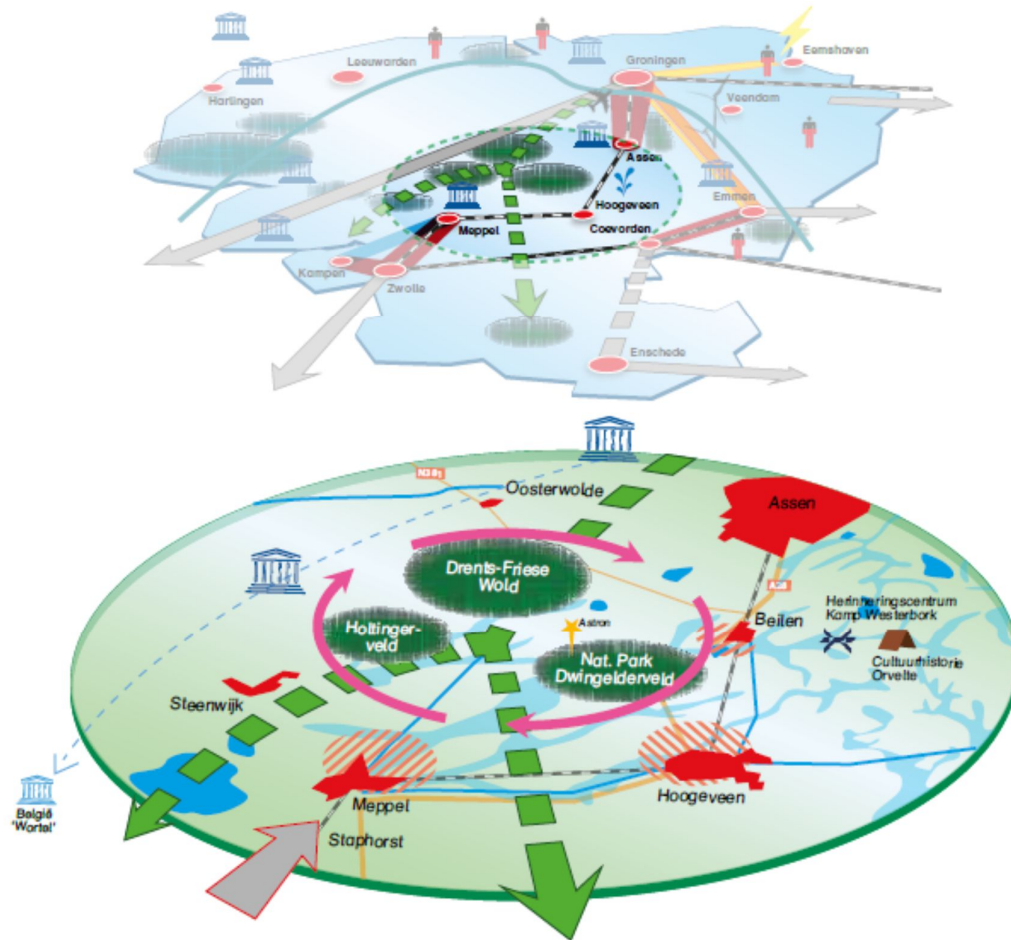

Samenwerkingsagenda

Zuidwest Drenthe

Bij elkaar komen is een begin, bij elkaar blijven is vooruitgang, met elkaar samenwerken is succes.

Henry Ford

Voortgangsrapportage 2017

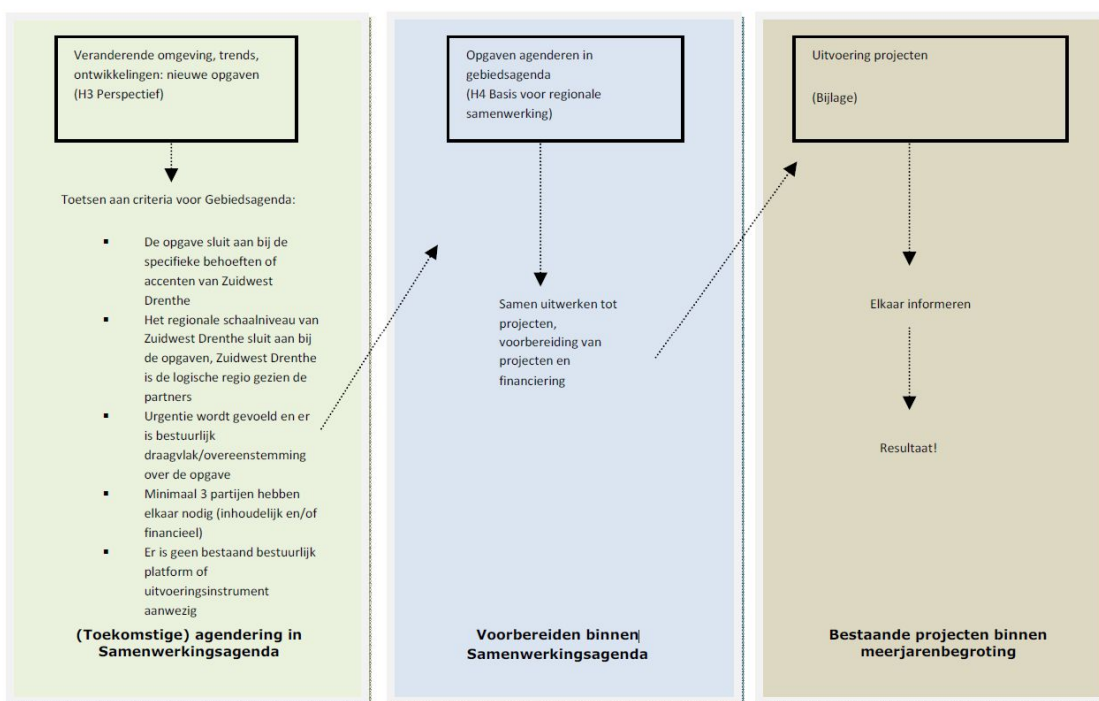
Jaarverslag 2016 en planning 2017

Samenwerken in Zuidwest-Drenthe

Eind 2013 stelden we de Samenwerkingsagenda Zuidwest Drenthe vast. Deze agenda is het gezamenlijke kader voor een nieuwe wijze van samenwerken tussen provincie Drenthe, waterschap Drents-Overijsselse Delta en de gemeenten Hoogeveen, Westerveld, Meppel, Midden-Drenthe en De Wolden.

Basis voor het gezamenlijke kader zijn de huidige beleidsuitgangspunten van de zeven partners. Bij de totstandkoming van de Samenwerkingsagenda zijn deze opgaven naast elkaar gelegd en is gezocht naar samenwerkingskansen en urgente gedeelde opgaven. Daarbij wordt het onderstaande proces gevolgd om, te bepalen welke onderwerpen thuishoren in de Samenwerkingsagenda.

Schema proces en inhoud Samenwerkingsagenda

Grote meerwaarde van de agenda is dat gemeente, waterschap en provincie als gelijkwaardige partijen aan tafel zitten en ook de verantwoordelijkheid voor resultaat en financiering delen. Dat komt omdat door een goede onderlinge relatie partijen in een eerder stadium betrokken worden. Een voorbeeld van gedeelde verantwoordelijkheid is het roulerend voorzitterschap en secretaris van het Bestuurlijk Gebiedsoverleg. In 2016 leverde gemeente Westerveld de voorzitter en secretaris. Dat stokje neemt gemeente Meppel per 1 januari 2017 over.

Daarnaast worden ook de onderwerpen verdeeld. De gemeenten trekken het project Streekbeheer, het waterschap heeft zich verantwoordelijk gesteld voor verwerken van afvalstromen tot grondstof. De provincie faciliteert de uitvoering

van de Lokale ontwikkelstrategie LEADER. Al deze projecten kunnen alleen succesvol zijn, omdat alle partijen erbij betrokken zijn.

Het kernteam vervult een cruciale rol in de afstemming, aansturing en coördinatie. Het Bestuurlijk Gebiedsoverleg (BGO) Zuidwest Drenthe is de bestuurlijke koepel, waarin afstemming op bestuurlijk niveau en besluitvorming plaatsvindt.

Evaluatie Samenwerkingsagenda

Zoals afgesproken in de Samenwerkingsagenda (2013) zou na 2 jaar de samenwerking worden geëvalueerd. Eind 2016 is door het kernteam een evaluatie uitgevoerd op de kosten en baten van de Samenwerkingsagenda. De conclusie is dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van provinciale staten, algemeen bestuur en gemeenteraden.

Door alle betrokken partijen (wethouders, DB-waterschap, gedeputeerde en ambtelijke vertegenwoordigers) wordt de Samenwerkingsagenda als een zinvol overleg en samenwerkingsplatform beschouwd. Het overleg rond de Samenwerkingsagenda zorgt ervoor dat ambtenaren en bestuurders elkaar ontmoeten en dat eventueel opkomende nieuwe thema's snel besproken kunnen worden. De inzet in tijd van ambtenaren en bestuurders is heel beperkt en het bevordert de samenwerking. Gelijkwaardigheid en onderling vertrouwen maakt dat we samen meer bereiken in beleid en projecten. Weten wie waar mee bezig is bespaart ook veel tijd. De implementatie van het LEADER-programma is soepeler verlopen omdat we tijdig in gesprek gingen over hoe de onbedoelde beperkingen uit de regelgeving op te lossen. Door goede afstemming en overleg is ook landschapsonderhoud als gezamenlijke verantwoordelijkheid van provincie en gemeenten uitgewerkt en gefinancierd. Op dit moment wordt de afstemming van gezamenlijke klimaatopgaven en hoe daar op in te spelen verder verkend.

Resultaat prioriteiten 2016

1. Recreatie en promotie

Leader

Het doel is een Leaderprogramma uit te voeren in Zuidwest Drenthe met de focus op vrijetijdseconomie. Er is in 2016 een Lokale Ontwikkel Strategie (LOS) vastgesteld en vanuit Leader gehonoreerd. In 2016 zijn daarmee alle benodigde middelen van EU, provincie en gemeenten beschikbaar gekomen. De strategie richt zich op:

1. kwaliteitsimpuls voor vrijetijdseconomie (be good),
2. meer samenwerking en gezamenlijke promotie (tell it).

Halverwege 2016 is de eerste tender voor de subsidie opgestart. Ten tijde van de uitvoering is er een belemmering geconstateerd in de subsidievoorwaarden. Door extra gezamenlijke inzet vanuit de samenwerkingspartners kon dit uiteindelijk worden aangepast. De tweede tender is eind 2016 gestart. In 2016 zijn 17 aanvragen gescreend op Leaderwaardigheid in een vooroverleg. Uiteindelijk zijn 10 aanvragen ingediend. Allen zijn nog in procedure.

De organisatie van leader ligt bij de Lokale Actie Groep (LAG), die in 2015 is geïnstalleerd. De LAG bestaat uit vertegenwoordigers uit de sector vrijetijdseconomie en de betrokken overheden (ambtelijk). De provincie heeft een Leader-coördinator aangesteld om het Leaderprogramma in Zuidwest Drenthe te faciliteren. Binnen het Bestuurlijk Gebiedsoverleg Zuidwest Drenthe is Jan ten Kate contactpersoon voor Leader. De LAG kan via hem eventuele bestuurlijke zaken agenderen.

Trekker: provincie

Uitvoering: LAG en Leader coördinator

Promotie

Het blijft noodzakelijk om regionaal en provinciaal samen te werken en promotie beter op elkaar af te stemmen, onder de vlag van Marketing Drenthe. Dit onderwerp is vooral geagendeerd om vinger aan de pols te houden. Er is eind 2015 namelijk geconstateerd dat dit een agendapunt van de ambtelijke voorbereidingsgroep Leader Zuidwest Drenthe zou moeten zijn. Daardoor hebben we er in 2016 niet specifiek aandacht aan besteed.

Trekker: De Wolden

Uitvoering: LAG en Leader coördinator

Gezamenlijke borging vrijetijdseconomie

Eén van de kerntaken van de provincie Drenthe is economische ontwikkeling. De vrijetijdssector is daarbij van groot economisch belang. Focuspunt van de huidige collegeperiode is vrijetijdsprovincie en fietsprovincie nummer 1 van Nederland te zijn. In 2016 heeft de provincie het plan 'Op Fietse!' vastgesteld en begin 2017 wordt een subsidieregeling opengesteld. De gemeenten hebben hier input voor aangeleverd. Daarnaast is een medewerker vrijetijdseconomie aangenomen bij de provincie, met als speerpunt het zorgen voor een kwaliteitsimpuls voor de vrijetijdssector. Er wordt op diverse schaalniveaus afgestemd en samengewerkt aan dit thema. In 2016 hebben we geen knelpunten geconstateerd op de schaal van de regio Zuidwest Drenthe.

Trekker: provincie

2. Streekbeheer (financiering landschap en natuur buiten de EHS)

Het pilotproject Landschap Onderhouden We Samen (LWS) werd van 2013 tot en met 2015 uitgevoerd in Zuidwest Drenthe. Onder begeleiding van Stichting Landschapsbeheer Drenthe oefenden groepen vrijwilligers en agrariërs met Streekbeheer. Daarbij maakten ze samen een gebiedsplan voor beheer van de groene leefomgeving. Het vrijwilligersnetwerk, bewoners en agrariërs voerden dit plan uit. Uit de evaluatie van eind 2015 bleek dat Streekbeheer een goede manier is om het landschap te beheren en de betrokkenheid van de inwoners met het landschap te vergroten. 'Streekbeheer = 3x meer', was de conclusie: de pilot leverde een verdrievoudiging van het aantal vrijwilligers op, dat zich inzet voor het landschap.

In 2016 is verder uitgewerkt hoe we Streekbeheer structureel kunnen invoeren in Zuidwest Drenthe. Het jaar 2016 was daarmee een overgangsjaar van pilot naar een structurele vorm. Doel was om vanaf 2017 het streekbeheer te implementeren in de reguliere werkwijze van Stichting Landschapsbeheer Drenthe. In februari 2016 heeft het BGO de kaders voor Streekbeheer vastgesteld. Daarna is door de afzonderlijke overheden waar nodig besluitvorming voorbereid (over budget en inhoudelijke keuzes) om Streekbeheer structureel in te kunnen voeren. In elke gemeente is dit maatwerk geworden met betrekking tot de omvang van het gebied, regeling voor agrariërs en grondeigenaren en het totale budget. Eind 2016 is geconstateerd dat alle gemeenten, met bijdrage van de provincie Drenthe, nu Streekbeheer structureel kunnen invoeren per 1 januari 2017. Dit wordt in 2016 vastgelegd in een Prestatieafspraken nieuwe stijl met Landschapsbeheer Drenthe.

In 2016 hebben we tevens aandacht besteed aan de afstemming van Streekbeheer en agrarisch natuurbeheer. Landschapsbeheer Drenthe en de Agrarische Natuurvereniging Drenthe hebben elkaar opgezocht voor een betere

lokale afstemming. Daarnaast is vanuit de provincie de realisatie van de ecologische verbindingszone rond Wapserveen opgestart. Vanuit de werkgroep Streekbeheer is hierin meegedraaid om een goede afstemming met Streekbeheer te waarborgen.

Trekker: De Wolden en Midden-Drenthe

3. Van afval naar grondstof

Uit een inventarisatie van de lopende initiatieven op dit vlak blijkt dat er allerlei initiatieven lopen en dat er veel belangstelling voor is. De gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe heeft het initiatief genomen voor een onderzoek naar de mogelijkheden tot het verwaarden van maaisel (met business case). Hierbij zijn ook het waterschap betrokken, evenals de gemeenten en de provincie. Na uitkomst van het onderzoek kan elke gemeente en de provincie aanhaken, zodat daarmee voldoende massa beschikbaar komt. Dit initiatief loopt nu verder via de Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe. De rol van de Samenwerkingsagenda is daarom in 2016 beperkt geweest.

Trekker: Waterschap

Uitvoerder: Gebiedscoöperatie ZW Drenthe

4. Koppelen lokale projecten aan financieringsprogramma's

De provincie heeft in 2016 besloten de regeling Vitaal platteland te veranderen. Vanuit de Samenwerkingsagenda hebben we de gemeentelijke wensen hiervoor met de provincie besproken. De regeling behelst nu dat elke gemeente in 2016-2018 €50.000 krijgt om in te zetten voor leefbaarheid op het platteland. Binnen de Samenwerkingsagenda hebben we uitgewisseld hoe elke gemeente dit geld wegzet in de eigen organisatie en hoe we omgaan als er geld overblijft bij één van de gemeenten. In het BGO is uitgesproken dat we de middelen graag in de regio willen behouden.

De provincie heeft vanuit het programma Natuurlijk Platteland in 2016 de gemeenten gevraagd input te leveren. De stukken zijn daarna geagendeerd in de CLG. Binnen de Samenwerkingsagenda is de inbreng in dit proces vanuit Zuidwest Drenthe afgestemd.

De Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe heeft in 2016 ook meer vorm gekregen. Het BGO en het kernteam hebben zich door hen laten informeren over hun werkzaamheden. Er heeft tevens een brede ambtelijke werksessie plaatsgevonden met medewerkers van gemeenten, provincie en waterschap. Concrete samenwerking van de coöperatie ten aanzien van doelen binnen de Samenwerkingsagenda zijn op dit moment beperkt tot 'Van afval naar grondstof'.

Trekker: kernteam

5. Economie en Natuur

Het doel van dit onderwerp is om spanning tussen economische en natuurdoelstellingen om te zetten naar kansen. In 2016 hebben we een aantal kernteamvergaderingen benut voor dit onderwerp. Hierin hebben we geconstateerd dat het lastig is grip te krijgen op dit onderwerp. We zien dat ondernemers niet optimaal worden gefaciliteerd en inzichten tussen provincie en gemeenten uiteenlopen bij de beoordeling van plannen. Een integrale aanpak lijkt soms te missen. Vanuit de provincie vraagt dit ook een verdere invulling van de termen beleven, beschermen en benutten. Dat het een belangrijk onderwerp is voor ons allemaal is duidelijk, maar hoe het vorm moet krijgen is lastig. We zien het als een groeiend proces. Voorstel is om in 2017 een bredere bijeenkomst over dit onderwerp te organiseren.

Trekker: kernteam

6. Klimaatopgave ZWD

In 2016 is een projectvoorstel over de klimaatopgave ZWD vastgesteld door het BGO. Daarbij is de intentie uitgesproken binnen de Samenwerkingsagenda de klimaatopgave te verkennen. Dit is opgedeeld in twee stappen. Eerste stap is het in beeld brengen van de aanpak, menskracht en uren. Op basis hiervan beslist het BGO of en hoe de tweede stap (uitvoering van die aanpak) plaatsvindt. In 2016 zijn we gestart met de eerste stap en hebben we een startbijeenkomst georganiseerd. Dit is ruim bezocht en was een succesvolle aftrap van het proces. We werken op basis van de opgehaalde input nu verder aan de uitwerking van de aanpak.

Trekken: voorbereidingsgroep klimaatopgave (WDO Delta, Meppel, Hoogeveen)

Planning prioriteiten 2017

1. Recreatie en promotie

Leader

Het doel voor 2017 is het Leaderprogramma uit te voeren in Zuidwest Drenthe met de focus op vrijetijdseconomie. De Lokale Ontwikkel Strategie (LOS) richt zich daarbij op een kwaliteitsimpuls voor vrijetijdseconomie (be good) en meer samenwerking en gezamenlijke promotie (tell it).

Voor 2017 is aandachtspunt om goede onderscheidende projecten binnen te verkrijgen. Dat vergt de nodige communicatie, die vanuit de Leadercoördinator en de LAG wordt vormgegeven. De gemeenten houden een belangrijke rol om de lokale ondernemers te informeren en uit te dagen met een goed plan te komen.

Dit vindt plaats in de ambtelijke voorbereidingsgroep LAG (gemeenten + Leadercoördinator).

Trekker: provincie.

Uitvoering: LAG en Leader coördinator

Promotie

Het blijft noodzakelijk om regionaal en provinciaal samen te werken aan het beter op elkaar afstemmen van promotie (bv. Regionaal Landschap, citymarketing, Leader etc.), onder de vlag van Marketing Drenthe. We constateerden eind 2015 dat dit afstemmen vooral ligt bij de ambtelijke voorbereidingsgroep van de LAG. Dat is daar in 2016 echter nog niet geagendeerd geweest, vanwege andere prioriteiten. We zien als rol vanuit de Samenwerkingsagenda om dit hier wel op de agenda te krijgen. We zien als concrete opgave: hoe zijn wij als regio Zuidwest Drenthe vindbaar en met welk verhaal? Welke ambitie hebben we hierin? Er zijn nu namelijk vele verschillende labeltjes en websites, zo blijkt uit een eerdere inventarisatie. Welke stap kan de werkgroep in 2017 zetten in een betere afstemming?

Trekker: De Wolden

Uitvoering: nader te bepalen, o.a. LAG en Leader coördinator

Gezamenlijke ontwikkeling vrijetijdseconomie

Het is zaak om de ambitie van de provincie en die van de gemeenten aan elkaar te koppelen, zodat het elkaar versterkt. Dit gebeurt nu op diverse schaalniveaus (gemeenten onderling, gemeente-provincie, Recreatieschap, Regio Zwolle etc.). Het is belangrijk vanuit de Samenwerkingsagenda vinger aan de pols te houden, waar zaken blijven liggen of waar men tegen belemmeringen aanloopt.

Trekker: provincie.

2. Financieringsmogelijkheden landschap en natuur (buiten de EHS)

Vanaf 2017 richt de werkgroep Streekbeheer zich op de doorontwikkeling van het streekbeheer. Met name als het gaat om:

- Oplossen van praktische problemen rondom streekbeheer
- Verbetering van de methodiek van gebiedsplannen
- Juridische inbedding van de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer
- Betrekken van particuliere grondeigenaren en erven
- Nieuwe partners betrekken/relaties met bestaande partners (zoals SBB) versterken.

Daarnaast blijft de werkgroep hét podium voor uitwisseling van informatie en het signaleren van kansen op het gebied van:

- Extra financiering voor streekbeheer uit overheids- of particuliere bronnen of uit aanverwante sectoren (zorg, cultuur etc)
- Koppeling met Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer binnen natte en droge dooradering
- Behoud/onderhoud van landschapselementen met functie natuur
- Oprichting brede overlegvorm met alle groene organisaties
- Opzetten van blauwe diensten
- Nieuwe landschapsontwikkelingsprojecten buiten de pilotgebieden

Trekker: Landschapsbeheer Drenthe en Midden-Drenthe

3. Economie en Natuur

Het doel van dit onderwerp is om spanning tussen economische en natuurdoelstellingen om te zetten naar kansen. We constateren dat het lastig is grip te krijgen op dit onderwerp, maar we voelen wel het belang ervan. In 2017 organiseren we een brede bijeenkomst over dit onderwerp om meer grip te krijgen welke probleemstelling er ligt en wat een opdracht zou kunnen zijn. Met de uitkomst hiervan wordt een voorstel voorgelegd aan het BGO voor een eventueel vervolg van dit onderwerp.

Trekker: kernteam

4. Klimaatopgave ZW Drenthe

In 2016 is de projectopdracht voor de klimaatopgave Zuidwest Drenthe vastgesteld in het BGO. Daarbij is de intentie uitgesproken binnen de Samenwerkingsagenda de klimaatopgave te verkennen. Dit doen we in twee stappen. In 2017 voeren we de eerste stap uit: het maken van een projectplan, met daarin de beschrijving van de opdracht, te nemen stappen, benodigde menskracht en middelen. Dit projectplan wordt voorgelegd aan het BGO voor besluitvorming over het vervolg.

Trekken: WDO Delta, Meppel, Hoogeveen

Naast de bovengenoemde acties, houden we ten aanzien van de volgende onderwerpen binnen de Samenwerkingsagenda ook vinger aan de pols:

- van afval naar grondstof (volgen van de vorderingen van de Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe) – trekker waterschap
- koppelen lokale projecten aan financieringsprogramma's (volgen van regeling Vitaal platteland) – trekker kernteam
- beleidsontwikkeling van de partners (uitwisseling en afstemming), zoals revisie van de Omgevingsvisie provincie – trekker kernteam